

14.9.2026

SELVITYS YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON JÄRJESTÄMISESTÄ 1.1.2027 ALKAEN**Lupa- ja valvontavirasto**Diaarinumero: **LVV-S/25110/2026****1. Selvityspyynnön tausta**

Lupa- ja valvontavirasto on 18.5.2026 päivätyllä selvityspyynnöllä pyytänyt Haapajärven kaupungilta, Pyhäjärven kaupungilta sekä Kärsämäen ja Reisjärven kunnilta selvitystä siitä, miten kuntien ympäristöterveydenhuolto järjestetään 1.1.2027 alkaen siten, että ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetun lain (410/2009) 2 §:n mukaiset vaatimukset täyttyvät. Selvityspyyntö perustuu Haapajärven kaupungin ympäristöpalveluiden 13.3.2026 tekemään ilmoitukseen yhteistoiminta-alueen muutoksesta, jonka mukaan Reisjärven kunta oli irtautumassa ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta 1.1.2027 alkaen.

2. Yhteistoiminta-alueen nykyinen järjestämismalli

Haapajärven kaupunki toimii ympäristöterveydenhuollon vastuukuntana ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueella, johon kuuluvat Haapajärven kaupunki, Kärsämäen kunta, Reisjärven kunta ja Pyhäjärven kaupunki. Ympäristöterveydenhuollon järjestäminen perustuu kuntien väliseen yhteistoimintasopimukseen, jonka tarkoituksena on järjestää ympäristöterveydenhuollon palvelut ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetun lain (410/2009) mukaisesti. Yhteistoiminta-alueella toimii kuntalain mukainen yhteinen toimielin, jonka vastuulla ovat ympäristöterveydenhuollon viranomaistehtävät.

Yhteistoiminta-alue hoitaa terveydensuojelulain, elintarvikelain, tupakkalain, lääkelain ja eläinlääkintähuoltolain mukaiset kunnalliset ympäristöterveydenhuollon viranomaistehtävät.

3. Reisjärven kunnan päätökset

Reisjärven kunnanhallitus päätti 29.12.2025 § 253 irtisanoa ympäristöpalveluiden yhteistoimintasopimuksen. Yhteistoimintasopimus koskee ympäristöterveydenhuollon lisäksi myös rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun tehtävien järjestämistä. Päätöksen mukaan irtisanoutuminen tulee voimaan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti irtisanomista seuraavan kalenterivuoden lopussa. Päätöksen perusteena olivat kunnan talouden tasapainottamiseen liittyvät tavoitteet ja vaihtoehtojen palveluiden järjestämistapojen selvittäminen. Samassa yhteydessä todettiin, että kunta on tyytyväinen palveluiden laatuun ja yhteistyöorganisaation osaamiseen sekä tavoittelee neuvotteluja uudesta sopimusratkaisusta nykyisen palveluntuottajan kanssa.

Reisjärven kunnanhallitus käsitteli asiaa uudelleen 16.6.2026 § 119. Kunnanhallitus linjasi, että ympäristöpalveluiden järjestämistä jatketaan voimassa olevan sopimuksen mukaisesti vuoden 2027 loppuun saakka. Päätöksen mukaan selvitystyötä rakennusvalvonnan ja ympäristötarkastuksen järjestämistavasta jatketaan ja asia tuodaan myöhemmin uudelleen päätöksentekoon.

4. Ympäristöterveydenhuollon järjestäminen 1.1.2027 alkaen

Reisjärven kunnanhallituksen 16.6.2026 tekemän linjauksen johdosta ympäristöpalveluiden (ml. ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan palvelut) yhteistoiminta nykyisten sopijakuntien kesken jatkuu vuoden 2027 ajan voimassa olevan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Näin ollen ympäristöterveydenhuollon järjestämisessä ei tapahdu 1.1.2027 sellaista

14.9.2026

muutosta, joka edellyttäisi toiminnan uudelleenjärjestelyjä tai yhteistoiminta-alueen rakenteen muuttamista.

Haapajärven kaupungin ympäristöpalvelut jatkaa ympäristöterveydenhuollon viranomaistehtävien hoitamista vastuukuntamallilla nykyisellä toimialueella. Palvelut tuotetaan samoilla toimivaltajärjestelyillä ja samoihin sopimuksiin perustuen kuin vuonna 2026.

5. Lain 410/2009 2 §:n vaatimusten täyttyminen

Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetun lain (410/2009) 2 §:n mukaan ympäristöterveydenhuollon järjestämisestä vastaavalla kunnalla tai yhteistoiminta-alueella tulee olla käytettävissään vähintään 10 henkilötyövuotta vastaavat henkilöstöresurssit tehtävien järjestämiseksi sekä tarkoituksenmukaisen työnjaon ja erikoistumisen mahdollistamiseksi. Haapajärven kaupungin ympäristöterveydenhuollossa on nykyisin n. 11,5 htv:n henkilöresurssit.

Haapajärven kaupungin ympäristöterveydenhuollon valvontayksikkö muodostaa nykyisellään lain tarkoittaman ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen ja sillä on käytettävissään ympäristöterveydenhuollon tehtävien hoitamiseen tarvittava henkilöstö sekä lain 2 §:ssä tarkoitettu henkilöstöresurssi. Toiminta on järjestetty siten, että ympäristöterveydenhuollon tehtävissä voidaan hyödyntää tarkoituksenmukaista työnjakoa ja tehtäväaluekohtaista asiantuntemusta.

6. Johtopäätös

Kärsämäen kunnan näkemyksen mukaan ympäristöterveydenhuollon järjestäminen täyttää ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetun lain (410/2009) 2 §:n vaatimukset myös 1.1.2027 alkaen. Reisjärven kunnanhallituksen 16.6.2026 tekemän linjauksen johdosta ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta jatkuu nykyisten sopijakuntien kesken vuoden 2027 loppuun saakka, eikä ympäristöterveydenhuollon järjestämisessä tapahdu 1.1.2027 sellaisia muutoksia, jotka vaarantaisivat toiminnan lainmukaisen järjestämisen.